

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ

НОВОСАДСКА ТОПЛАНА

Јавно комунално предузеће "Новосадска топлана" Нови Сад
Владимира Николића 1, 21000 Нови Сад
Тел: (+381 21) 4881-101; Факс: 4881-253
Кориснички центар (тел.): 0800 100 021
e-mail: toplana@nstoplana.rs, web: www.nstoplana.rs

Шифра делатности: 3530
Матични број: 08038210; ПИБ: 100726741
Рачун: 160-121608-69 (Banca Intesa)
105-800199-85 (AIK Banka)
150-0000000043780-39 (Direktna Banka)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ ЗА ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ „НОВОСАДСКА ТОПЛАНА“ НОВИ САД ЗА 2018. ГОДИНУ

Нови Сад, 31. јануар 2019. године

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

ЈКП Новосадска топлана Нови Сад (у даљем тексту „Друштво“) је основано 21. децембра 1989. године.

Друштво је организовано као јавно комунално предузеће и регистровано је код Агенције за привредне регистре.

Основна делатност Друштва је производња и снабдевање паром и климатизација.

Седиште Друштва је у Новом Саду, улица Владимира Николића 1.

Матични број Друштва је 08038210, а порески идентификациони број 100726741.

Финансијски извештаји за пословну 2018. годину одобрени су од стране руководства Друштва дана 31. јануара 2019. године.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Основе за састављање финансијских извештаја

Финансијски извештаји Друштва су састављени у складу са Законом о рачуноводству (Службени гласник РС, бр. 62/2013 и 30/2018) и другим рачуноводственим прописима који се примењују у Републици Србији.

На основу важећих рачуноводствених прописа, правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја („Оквир“), Међународне рачуноводствене стандарде („МРС“), односно Међународне стандарде финансијског извештавања („МСФИ“), као и тумачења која су саставни део стандарда.

Превод Оквира, МРС, МСФИ и тумачења, издатих од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде и Комитета за тумачења међународних стандарда финансијског извештавања, утврђује се решењем Министра финансија и објављује у Службеном гласнику РС. Међутим, до датума састављања финансијских извештаја за 2018. годину нису преведене нити објављене све важеће промене у стандардима и тумачењима.

Сходно томе, приликом састављања финансијских извештаја Друштво није у потпуности применило МРС, МСФИ и тумачења која су на снази за годину која се завршава 31. децембра 2018. године. Имајући у виду материјално значајне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу да имају на реалност и објективност финансијских извештаја Друштва, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (НАСТАВАК)

Презентација финансијских извештаја

Финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике (Службени гласник РС, бр. 95/2014 и 144/2014).

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД), осим уколико није другачије наведено. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Рачуноводствени метод

Финансијски извештаји су састављени по методу првобитне набавне вредности, осим уколико МСФИ не захтевају другачији основ вредновања на начин описан у значајним рачуноводственим политикама.

Начело сталности пословања

Финансијски извештаји Друштва састављени су на основу начела сталности пословања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (НАСТАВАК)

Упоредни подаци

Одређени подаци за 2017. и 2016. годину кориговани су да би се, сходно стандардима, извршило приказивање конзистентно са подацима за 2018. годину.

Ефекти корекција на финансијске извештаје за 2017. и 2016. годину су следећи:

	у хиљадама РСД	
	2017.	2016.
Повећање грађевинских објеката	(615.335)	(9.512.863)
Смањење опреме	615.335	9.512.863
Смањење купаца - повезана правна лица	1.966.064	1.572.593
Повећање купаца у земљи	(1.966.064)	(1.572.593)
Смањење крат. пласмана - повезана правна лица	4.000	-
Повећање краткорочних финансијских пласмана у земљи	(4.000)	-
Смањење обавеза из пословања - повезана правна лица	(31.341)	(29.312)
Повећање обавеза из пословања у земљи	31.341	29.312
Повећање обавеза за порез на добит	35.444	-
Смањење одложених пореских обавеза	(53.200)	-
Повећање капитала	17.756	-
Смањење прихода од продаје услуга повезаним лицима	5.555.156	-
Повећање прихода од продаје услуга у земљи	(5.555.156)	-
Смањење финансијских прихода од повезаних лица	54.710	-
Повећање прихода од камата	(54.710)	-
Смањење финансијских расхода од повезаних лица	(17.756)	-
Повећање расхода камата	17.756	-
Повећање пореског расхода периода	35.444	-
Повећање одложеног пореског прихода	(53.200)	-
Смањење нето добитка	17.756	-

Ефекти корекција, такође имају утицаја на следеће информације обелодањене у 2017. години:

	2017.
Показатељ задужености	0,01%

Наведени ефекти корекција немају утицаја на финансијске извештаје за 2018. годину.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Нематеријална имовина

Нематеријална имовина се иницијално признаје по набавној вредности. Након почетног признавања нематеријална имовина се мери по ревалоризованој (процењеној) вредности, која представља њену фер вредност на дан ревалоризације (оцене), умањена за кумулирану исправку вредности по основу амортизације и за евентуалне кумулиране губитке по основу умањења вредности.

Амортизација се обрачунава на набавну вредност, применом пропорционалног метода у току процењеног корисног века употребе средстава, по стопама од 6,66% и 33,34%.

Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема се иницијално признају по набавној вредности, односно по цени коштања за средства израђена у сопственој режији. Набавну вредност чини фактурна вредност увећана за све трошкове који се могу директно приписати довођењу ових средстава у стање функционалне приправности.

Након почетног признавања некретнине, постројења и опреме мере се по ревалоризованој (процењеној) вредности, која представља њихову фер вредност на дан ревалоризације (оцене), умањену за кумулирану исправку вредности по основу амортизације и за евентуалне кумулиране губитке по основу умањења вредности.

Амортизација некретнина, постројења и опреме се израчунава применом пропорционалне методе у току процењеног корисног века употребе средстава, уз примену следећих стопа:

Грађевински објекти	1,8% - 11,0%
Вреловоди	3,3%
Топловоди	3,03 - 3,33%
Подстанице	3,33 - 11%
Телекомуникациона опрема	3,33 - 10,0%
Канцеларијски намештај	3,33% - 20,0%
Остале опреме	3,33% - 69,52%
Рачунари	3,33 - 20,0%

Обрачун амортизације почиње од наредног месеца у односу на месец у којем је средство стављено у употребу. Амортизационе стопе се ревидирају сваке године ради обрачуна амортизације која одражава стварни утрошак ових средстава у току пословања и преостали намеравани век њиховог коришћења.

Средство се искњижава из евиденције у моменту отуђења или уколико се не очекују будуће економске користи од употребе тог средства. Добици или губици по основу продаје или отписа средства (као разлика између нето продајне вредности и књиговодствене вредности) признају се у билансу успеха одговарајућег периода.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

Залихе

Залихе се вреднују по набавној вредности, односно цени коштања, или нето продајној вредности, у зависности која је низа.

Набавна вредност укључује вредност по фактури добављача, увозне дажбине, транспортне трошкове и друге зависне трошкове набавке.

Нето продајна вредност представља вредност по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања, након умањења за трошкове продаје.

Обрачун излаза залиха утврђује се методом просечне пондерисане цене.

Умањење вредности имовине

На дан сваког биланса стања, Друштво преиспитује књиговодствену вредност своје материјалне и нематеријалне имовине да би утврдило да ли постоје индикације да је дошло до губитка по основу умањења вредности имовине. Уколико такве индикације постоје, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца за ризике специфичне за то средство.

Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодствене вредности, онда се књиговодствена вредност тог средства умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство претходно није било предмет ревалоризације. У том случају део губитка, до износа ревалоризације, признаје се у оквиру осталог свеобухватног резултата.

Финансијски инструменти

Класификација финансијских инструмената

Финансијска средства укључују дугорочне финансијске пласмане, потраживања, краткорочне финансијске пласмане и готовину и готовинске еквиваленте. Друштво класификује финансијска средства у неку од следећих категорија: средства по фер вредности кроз биланс успеха, инвестиције које се држе до доспећа, кредити (зајмови) и потраживања и средства расположива за продају. Класификација зависи од сврхе за коју су средства стечена. Руководство Друштва утврђује класификацију финансијских средстава приликом иницијалног признавања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

Финансијски инструменти (наставак)

Класификација финансијских инструмената (наставак)

Финансијске обавезе укључују дугорочне финансијске обавезе, краткорочне финансијске обавезе, обавезе из пословања и остале краткорочне обавезе. Друштво класификује финансијске обавезе у две категорије: обавезе по фер вредности кроз биланс успеха и остале финансијске обавезе.

Метод ефективне камате

Метод ефективне камате је метод израчунавања амортизоване вредности финансијског средства или финансијске обавезе и расподеле прихода од камате и расхода од камате током одређеног периода. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која тачно дисконтује будуће готовинске исплате или примања током очекиваног рока трајања финансијског инструмента или где је прикладно, током краћег периода на нето књиговодствену вредност финансијског средства или финансијске обавезе.

Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином и готовинским еквивалентима подразумевају се новац у благајни, средства на текућим и девизним рачунима као и краткорочни депозити до три месеца које је могуће лако конвертовати у готовину и који су предмет беззначајног ризика од промене вредности.

Кредити (зајмови) и потраживања

Потраживања од купаца, кредити (зајмови) и остале потраживања са фиксним или одредивим плаћањима која се не котирају на активном тржишту класификују се као кредити (зајмови) и потраживања.

Кредити и потраживања вреднују се по амортизираној вредности, применом методе ефективне камате, умањеној за умањење вредности по основу обезвређења. Приход од камате се признаје применом метода ефективне камате, осим у случају краткорочних потраживања, где признавање прихода од камате не би било материјално значајно.

Умањења вредности финансијских средстава

На дан сваког биланса стања, Друштво процењује да ли постоје објективни докази да је дошло до умањења вредности финансијског средства или групе финансијских средстава (осим средстава исказаних по фер вредности кроз биланс успеха). Обезвређење финансијских средстава се врши када постоје објективни докази да су, као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признавања финансијског средства, процењени будући новчани токови средстава изменjeni.

Обезвређење (исправка вредности) потраживања врши се индиректно за износ доспелих потраживања која нису наплаћена у одређеном периоду од датума доспећа за плаћање, а директно ако је немогућност наплате извесна и документована. Промене на рачуну исправке вредности потраживања евидентирају се у корист или на терет биланса успеха. Наплата отписаних потраживања књижи се у билансу успеха као остали приход.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

Финансијски инструменти (наставак)

Остале финансијске обавезе

Остале финансијске обавезе, укључујући обавезе по кредитима, иницијално се признају по вредности примљених средстава, умањене за трошкове трансакције.

Након почетног признавања,стале финансијске обавезе се вреднују по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне камате. Трошак по основу камата се признаје у билансу успеха обрачунског периода.

Резервисања

Резервисања се признају и врше када Друштво има садашњу обавезу (законску или уговорену), која је резултат прошлих догађаја, и када је вероватно да ће одлив ресурса који стварају економске добити бити потребан да се измири обавеза и када се износ обавезе може поуздано проценити. Резервисања се признају за будуће пословне губитке.

Резервисања се вреднују по садашњој вредности очекиваних новчаних одлива, уз примену дисконтне стопе пре опорезивања која одражава постојеће тржишне услове и евентуалне специфичне ризике повезане са потенцијалном обавезом за које се признаје резервисање. Повећање резервисања услед протека времена се признаје као расход по основу камата.

Порез на добитак

Текући порез

Порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са прописима о опорезивању Републике Србије. Коначни износ обавезе пореза на добитак утврђује се применом пореске стопе од 15% на пореску основицу утврђену у пореском билансу Друштва. Пореска основица приказана у пореском билансу укључује добитак приказан у званичном билансу успеха који се коригује за сталне разлике које су дефинисане прописима о опорезивању Републике Србије.

Републички прописи не предвиђају да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од 5 година.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

Порез на добитак (наставак)

Одложени порез

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле између књиговодствене вредности средстава и обавеза у финансијским извештајима и њихове одговарајуће пореске основице коришћене у израчунавању опорезивог добитка. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике, док се одложена пореска средства признају у мери у којој је вероватно да ће опорезиви добици бити расположиви за коришћење одбитних привремених разлика.

Одложени порез се обрачунава по пореским стопама за које се очекује да ће се примењивати у периоду када се средство реализације или обавеза измирује. Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет осталог свеобухватног резултата, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру осталог свеобухватног резултата.

Примања запослених

Порези и доприноси на зараде и накнаде зарада

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Друштво је, такође, обавезно да од бруто плате запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

У складу са Законом о раду и Колективним уговором, Друштво има обавезу да запосленом исплати отпремнину приликом одласка у пензију у износу две просечне зараде остварене у Републици Србији у месецу који претходи месецу одласка у пензију. Друштво је извршило актуарску процену садашње вредности ове обавезе и формирало резервисање.

Такође, у складу са Одлуком о организовању пензијског плана, број 01-10459/1 од 31. августа 2012. године, Друштво је организовало пензијски план за све своје запослене закључењем Уговора о пензијском плану број 01-11186/1 од 5. септембра 2012. године и Анекса број 01-5231/1 од 15. априла 2013. године са правним лицем Дунав друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд. Овим уговором, Друштво се обавезало да месечно врши уплате пензијског доприноса за рачун чланова добровољног пензијског плана (запосленог у Друштву) у корист правног лица Дунав друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

Примања запослених (наставак)

Јубиларне награде

Поред тога, Друштво је у обавези да исплати и јубиларне награде за 10, 20, 30, и 40 година непрекидног рада у Друштву. Јубиларна награда се утврђује на основу износа просечне месечне зараде у Друштву, остварене у месецу који претходи месецу исплате, и то у распону од једне до четири просечне зараде.

Приходи и расходи

Приходи од продаје робе, производа и извршених услуга признају се у билансу успеха под условом да су сви ризици и користи прешли на купца. Приходи од продаје се евидентирају у моменту испоруке робе и производа или извршења услуге. Приходи се исказују по фактурној вредности, умањеној за одобрене попусте и порез на додату вредност.

Расходи се обрачунавају по начелу узрочности прихода и расхода.

Државна давања

Државна давања се признају по фер вредности када се стекне оправдана увереност да ће се Друштво придржавати услова повезаних са давањима и да ће давање бити примљено.

Државна давања повезана са средствима, укључујући немонетарна давања, исказују се у билансу стања као одложени приход по основу давања. Одложени приходи се признају у корист биланса успеха током корисног века трајања средства, и то за одговарајући износ амортизације, по принципу сучељавања прихода и расхода.

Прерачунавање стране валуте

Пословне промене настале у странијој валути су прерачунате у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у странијој валути на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза за тај дан.

Нето позитивне или негативне курсне разлике, настале приликом пословних трансакција у странијој валути и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у странијој валути, књижене су у корист или на терет биланса успеха.

Немонетарне ставке које се вреднују по принципу историјског трошка израженог у странијој валути прерачунате су по историјском курсу важећем на дан иницијалне трансакције.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања се односе на камате и друге трошкове који настају у вези са позајмљивањем средстава. Трошкови позајмљивања који се могу непосредно приписати стицању, изградњи или изради средства које се оспособљава за употребу, укључују се у набавну вредност или цену коштања тог средства. Остали трошкови позајмљивања признају се као расход периода у коме су настали.

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ

Састављање финансијских извештаја захтева од руководства Друштва да врши процене и доноси претпоставке које могу да имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на претходном искуству, текућим и очекиваним условима пословања и осталим расположивим информацијама на дан састављања финансијских извештаја. Стварни резултати могу да се разликују од процењених износа.

Најзначајнија подручја која од руководства захтевају вршење процене и доношење претпоставки представљена су у даљем тексту:

Корисни век некретнина, постројења и опреме

Друштво процењује преостали корисни век некретнина, постројења и опреме на крају сваке пословне године. Процена корисног века некретнина, постројења и опреме је заснована на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и променама економских и индустријских фактора.

Уколико се садашња процена разликује од претходних процена, промене у пословним књигама Друштва се евидентирају у складу са MPC 8 „Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке“. Ове процене могу да имају материјално значајан ефекат на књиговодствену вредност некретнина, постројења и опреме као и на износ амортизације текућег обрачунског периода.

Умањење вредности имовине

На дан биланса стања, Друштво врши преглед књиговодствене вредности материјалне и нематеријалне имовине и процењује да ли постоје индикације за умањење вредности неког средства. Приликом процењивања умањења вредности, средства која готовинске токове не генеришу независно додељују се одговарајућој јединици која генерише новац. Накнадне промене у додељивању јединици која генерише новац или у времену новчаних токова могу да утичу на књиговодствену вредност односне имовине.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**31. децембар 2018. године****4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ (НАСТАВАК)****Исправка вредности потраживања**

Исправка вредности сумњивих и спорних потраживања је извршена на основу процењених губитака услед немогућности купца да испуни своје обавезе. Процена руководства је заснована на старосној анализи потраживања од купца, историјским отписима, кредитној способности купца и променама у постојећим условима продаје. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купца и очекиваној будућој наплати. Промене у условима пословања, делатности или околностима везаним за одређене купце могу да имају за последицу корекцију исправке вредности сумњивих и спорних потраживања обелодањене у приложеним финансијским извештајима.

Исправка вредности застарелих залиха и залиха са успореним обртом

Друштво врши исправку вредности застарелих залиха као и залиха са успореним обртом. Поред тога, одређене залихе Друштва вредноване су по њиховој нето продајној вредности. Процена нето продајне вредности залиха извршена је на основу најпоузданијих расположивих доказа у време вршења процене. Ова процена узима у обзир очекивано кретање цене и трошкова у периоду након датума биланса стања и њена реалност зависи од будућих догађаја који треба да потврде услове који су постојали на дан биланса стања.

Судски спорови

Приликом одмеравања и признавања резервисања и утврђивања нивоа изложености потенцијалним обавезама које се односе на постојеће судске спорове руководство Друштва доноси одређене процене. Ове процене су неопходне за утврђивање вероватноће настанка негативног исхода и одређивања износа неопходног за коначно судско поравнање. Услед инхерентне неизвесности у поступку процењивања, стварни губици могу да се разликују од губитака иницијално утврђених проценом. Због тога се процене коригују када Друштво дође до нових информација, углавном уз подршку интерних стручних служби или спољних саветника. Измене процена могу да у значајној мери утичу на будуће пословне резултате.

Одложена пореска средства

Одложена пореска средства призната су на све неискоришћене пореске губитке до мере до које је извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се неискоришћени порески губици могу искористити. Значајна процена од стране руководства Друштва је неопходна да би се утврдио износ одложених пореских средстава која се могу признати, на основу периода настанка и висине будућих опорезивих добитака и стратегије планирања пореске политике.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

5. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	Лиценце	Остала нематеријал- на улагања	Укупно
у хиљадама РСД			
Набавна вредност			
1. јануар 2017. године	612.702	3.807	616.509
Пренос са основних сред. у припреми	11.095	-	11.095
31. децембар 2017. године	623.797	3.807	627.604
 1. јануар 2018. године	623.797	3.807	627.604
Пренос са основних сред. у припреми	8.510	-	8.510
31. децембар 2018. године	632.307	3.807	636.114
 Исправка вредности			
1. јануар 2017. године	369.367	368	369.735
Амортизација	44.578	254	44.832
31. децембар 2017. године	413.945	622	414.567
 1. јануар 2018. године	413.945	622	414.567
Амортизација	47.321	254	47.575
31. децембар 2018. године	461.266	876	462.142
 Садашња вредност			
31. децембар 2018. године	171.041	2.931	173.972
31. децембар 2017. године	209.852	3.185	213.037

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

6. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Грађевински објекти	Опрема	Аванси и средства у припреми	Улагања у туђа средства	у хиљадама РСД Укупно
Набавна вредност					
1. јануар 2017. године	6.362.984	27.107.773	88.344	50.950	33.610.051
Корекција почетног стања	16.288.694	(16.288.694)	-	-	-
Кориговано почетно стање	22.651.678	10.819.079	88.344	50.950	33.610.051
Набавке у току године	-	-	1.443.574	-	1.443.574
Преноси	1.134.591	242.235	(1.381.873)	5.047	-
Ефекти процене	-	-	(11.095)	-	(11.095)
Затварање аванса	-	-	(30.481)	-	(30.481)
Отуђења и расходовања	-	(26.750)	-	-	(26.750)
31. децембар 2017. године	23.786.269	11.034.564	108.469	55.997	34.985.299
1. јануар 2018. године	23.786.269	11.034.564	108.469	55.997	34.985.299
Набавке у току године	670.935	741.725	352.718	-	1.765.378
Преноси	28.468	192	(28.660)	-	-
Отуђења и расходовања	(384.764)	(313.077)	(193)	-	(698.034)
31. децембар 2018. године	24.100.908	11.463.404	432.334	55.997	36.052.643
Исправка вредности					
1. јануар 2017. године	3.141.369	13.168.989	-	12.982	16.323.340
Корекција почетног стања	6.775.831	(6.775.831)	-	-	-
Кориговано почетно стање	6.775.831	-6.775.831	-	-	0
Преноси	519.256	(519.256)	-	-	-
Амортизација	147.858	1.063.706	-	2.611	1.214.175
Отуђења и расходовања	-	(25.635)	-	-	(25.635)
31. децембар 2017. године	10.584.314	6.911.973	-	15.593	17.511.880
1. јануар 2018. године	10.584.314	6.911.973	-	15.593	17.511.880
Амортизација	709.558	563.771	-	2.800	1.276.129
Отуђења и расходовања	(343.082)	(311.120)	-	-	(654.202)
31. децембар 2018. године	10.950.790	7.164.624	-	18.393	18.133.807
Садашња вредност					
31. децембар 2018. године	13.150.118	4.298.780	432.334	37.604	17.918.836
31. децембар 2017. године	13.201.955	4.122.591	108.469	40.404	17.473.419

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

7. ЗАЛИХЕ

	у хиљадама РСД	
	2018.	2017.
Материјал	145.603	142.565
Резервни делови	155.495	154.769
Алат и инвентар	40.704	43.659
Плаћени аванси за залихе	<u>2.112</u>	<u>2.697</u>
	<u>343.914</u>	<u>343.690</u>
Минус: исправка вредности	<u>(35.771)</u>	<u>(38.926)</u>
	<u>308.143</u>	<u>304.764</u>

8. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	у хиљадама РСД		
	(кориговано)	2017.	(кориговано)
	2018.	2017.	2016.
Купци у земљи	3.508.882	3.899.507	3.860.696
Минус: исправка вредности	<u>(1.385.911)</u>	<u>(1.687.385)</u>	<u>(2.004.527)</u>
	<u>2.122.971</u>	<u>2.212.122</u>	<u>1.856.169</u>

У складу са пословном политиком, своје услуге Друштво продаје на одложени рок који у просеку износи 20 дана. Старосна структура потраживања на дан 31. децембра 2018. и 2017. године представљена је на следећи начин:

	у хиљадама РСД	
	2018.	2017.
0-30 дана	1.192.838	1.248.166
30-60 дана	467.823	471.169
60-90 дана	<u>1.848.221</u>	<u>2.180.172</u>
	<u>3.508.882</u>	<u>3.899.507</u>

На доспела потраживања Друштво врши обрачун затезне камате. Наплата потраживања није обезбеђена теретом на имовину дужника или јемством трећег лица.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

8. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (НАСТАВАК)

Промене на исправци вредности потраживања за 2018. и 2017. годину су биле следеће:

	у хиљадама РСД	2018.	2017.
Стanje на почетку године	1.687.385	2.004.527	
Нове исправке у току године	929.756	904.621	
Наплата претходно исправљених потраживања	(1.183.440)	(1.201.588)	
Директан отпис потраживања	(47.790)	(20.055)	
Остало	-	(120)	
Стanje на крају године	1.385.911	1.687.385	

9. ОСНОВНИ КАПИТАЛ

Основни капитал Друштва исказан на дан 31. децембра 2018. и 2017. године у износу од 2.463.690 хиљада РСД чини државни капитал. Оснивач Друштва је Град Нови Сад.

Стanje капитала је регистровано код Агенције за привредне регистре.

10. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	у хиљадама РСД	2018.	2017.
Резервисања за трошкове обједињене наплате	116.855	116.855	
Резервисања за отпремнине	41.357	19.664	
Резервисања за јубиларне награде	19.019	26.099	
	177.231	162.618	

Промене на резервисањима у 2018. години приказане су у наредној табели:

	Обједињена наплата	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
Стanje на почетку године	116.855	19.664	26.099	162.618
Нова резервисања у току године	-	23.477	-	23.477
Укидање резервисања у току године	-	(1.054)	(6.836)	(7.890)
Исплате у току године	-	-	(3.657)	(3.657)
Пренос на текуће доспеће	-	(730)	3.413	2.683
Стanje на крају године	116.855	41.357	19.019	177.231

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

10. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (НАСТАВАК)

Резервисања за отпремнине за одлазак у пензију и јубиларне награде извршена су на основу садашње вредности очекиваних будућих исплати запосленима по овим основама, а након испуњавања свих предвиђених услова. Садашња вредност очекиваних будућих исплати за јубиларне награде и отпремнине утврђена је коришћењем дисконтне стопе од 3,00%, док раст зарада у Друштву износи 5,56%, а у очекивани раст зарада у Републици Србији износи 5,20%.

11. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	у хиљадама РСД	
	2018.	2017.
Дугорочни кредити у земљи	729.759	877.770
Остале дугорочне обавезе	-	498
	729.759	878.268
Текућа доспећа дугорочних кредитита	(145.952)	(146.295)
	583.807	731.973

Обавезе Друштва по основу дугорочних кредитита на дан 31. децембра 2018. године у износу од 729.759 хиљада РСД (2017. године – 877.770 хиљада РСД) односе се на средства одобрена за рехабилитацију система даљинског грејања у Србији.

Каматна стопа на одобрена средства на дан биланса стања износи 2,5% годишње (2017. године – 2,5% годишње). Дугорочни кредити су деноминирани у ЕУР.

Структура доспећа дугорочних обавеза на дан 31. децембра 2018. и 2017. године дата је у следећој табели:

	у хиљадама РСД	
	2018.	2017.
До 1 године	145.952	146.295
Од 1 до 2 године	145.952	146.295
Од 2 до 5 година	437.855	438.885
Преко 5 година	-	146.793
	729.759	878.268

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

11. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (НАСТАВАК)

Усаглашавање обавеза из финансијских активности

Промене на обавезама Друштва из финансијских активности приказане су као што следи:

	Дугорочни кредити	Остале финан. обавезе	у хиљадама РСД Укупно
1. јануар 2017. године	1.067.281	60.968	1.128.249
Одливи	(149.456)	-	(149.456)
Немонетарне трансакције	-	(60.470)	(60.470)
Курсне разлике	(40.055)	-	(40.055)
31. децембар 2017. године	877.770	498	878.268
1. јануар 2018. године	877.770	498	878.268
Одливи	(145.995)	-	(145.995)
Немонетарне трансакције	-	(498)	(498)
Курсне разлике	(2.016)	-	(2.016)
31. децембар 2018. године	729.759	-	729.759

12. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

Одложена пореска средства и обавезе на дан 31. децембра 2018. и 2017. године односе се на привремене разлике по следећим позицијама:

	кориговано 2018.	2017.	2016.
<i>Одложене пореске обавезе</i>			
Некретнине, постројења и опрема	1.071.230	1.183.327	1.288.928
	<u>1.071.230</u>	<u>1.183.327</u>	<u>1.288.928</u>
<i>Одложене пореска средства</i>			
Дугорочна резервисања	9.056	7.517	260
	<u>9.056</u>	<u>7.517</u>	<u>260</u>
	1.062.174	1.175.810	1.288.668

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

12. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ (НАСТАВАК)

Промене на одложеним порезима у 2018. и 2017. години приказане су у наредној табели:

	Стanje на почетку godine	Одложени poreski (расход)/приход	Остали свеобухватни добитак/(губитак)	у хиљадама РСД Укупно
2018. година				
Некретнине, постројења и опрема и нематер. улагања	(1.183.327)	112.097	-	(1.071.230)
Дугорочна резервисања	7.517	(1.982)	3.521	9.056
	(1.175.810)	110.115	3.521	(1.062.174)
2017. година				
Некретнине, постројења и опрема и нематер. улагања	(1.288.928)	105.601	-	(1.183.327)
Дугорочна резервисања	260	7.637	(380)	7.517
	(1.288.668)	113.238	(380)	(1.175.810)

13. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

Обавезе Друштва по основу краткорочних финансијских обавеза на дан 31. децембра 2018. године у износу од 145.952 хиљаде РСД (2017. године – 146.295 хиљада РСД) у целости се односи на текуће доспеће дугорочног кредита.

14. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	2018. (кориговано)	2017. (кориговано)	2016. (кориговано)
Добављачи у земљи	1.651.076	1.110.777	1.036.230
Добављачи у иностранству	29.768	27.285	31.295
Обавезе по основу емитованих ХоВ	-	-	235.243
	1.680.844	1.138.062	1.302.768

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

15. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	у хиљадама РСД	
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Примљене дотације:		
- из буџета града	1.678.340	1.758.793
- из Завода за изградњу града	417.160	438.421
- из Министарства рударства и енергетике	9.958	10.545
- од Центра за међународну сарадњу и развој у име Републике Словеније	47.821	-
Остале пасивне временске разграничења	<u>6</u>	<u>220</u>
	<u>2.153.285</u>	<u>2.207.979</u>

16. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА

Приходи од продаје услуга за 2018. годину исказани у износу од 7.704.894 хиљаде РСД (2017. године – 7.886.644 хиљаде РСД) у потпуности се односе на приходе од пружања услуга у земљи.

17. ТРОШКОВИ ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	у хиљадама РСД	
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Трошкови бруто зарада	301.251	293.217
Трошкови пореза и доприноса на зараде на терет последавца	54.058	52.695
Трошкови добровољног пензијског фонда	21.582	21.311
Трошкови накнада за превоз радника	10.308	9.972
Трошкови исплате солидарне помоћи запосленим	15.468	10.243
Остале лични расходи	<u>9.279</u>	<u>6.892</u>
	<u>411.946</u>	<u>394.330</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

18. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	у хиљадама РСД	
	2018.	2017.
Трошкови одржавања	168.847	213.662
Трошкови обезбеђења	25.225	22.249
Трошкови транспортних услуга	20.791	18.274
Трошкови рекламе и пропаганде	13.608	14.286
Трошкови закупнина	4.589	5.695
Трошкови осталих услуга	13.239	12.694
	246.299	286.860

19. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	у хиљадама РСД	
	2018.	2017.
Трошкови за услуге друштвене делатности	296.515	238.828
Трошкови премије осигурања	40.948	34.298
Трошкови услуга о пословно-техничкој сарадњи	34.198	37.590
Трошкови услуга на програмима за рачунаре	26.309	24.318
Трошкови адвоката, извршитеља, бележника	15.892	13.599
Трошкови за лиценце	12.760	13.184
Трошкови осталих непроизводних услуга	12.225	12.319
Трошкови пореза и доприноса	7.181	1.634
Трошкови чланарина	4.204	4.206
Трошкови такси	4.150	4.843
Трошкови платног промета	1.829	1.729
Трошкови репрезентације	335	1.362
Остали нематеријални трошкови	30.273	32.959
	486.819	420.869

20. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ

	у хиљадама РСД	
	2018.	2017.
Приход од усклађивања вредности:		
- потраживања од продаје	1.183.440	1.201.588
- потраживања за камату	24.224	10.227
- финансијских пласмана	10	14
	1.207.674	1.211.829

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

21. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ

	у хиљадама РСД	
	2018.	2017.
Расходи од усклађивања вредности:		
- потраживања од продаје	929.756	904.621
- потраживања за камату	17.058	225
- дугорочних финансијских пласмана	216	-
- осталих потраживања	28	-
	947.058	904.846

22. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК**Компоненте пореза на добитак**

	у хиљадама РСД	
	кориговано	
	2018.	2017.
Текући порески расход	(175.541)	(222.213)
Одложени порески приход	110.115	113.238
	(65.426)	(108.975)

Усаглашавање пореза на добит и производа добитка пре опорезивања и прописане пореске стопе

	у хиљадама РСД	
	кориговано	
	2018.	2017.
Добитак пре опорезивања	975.599	1.419.457
Порез на добит по законској стопи од 15%	146.340	212.919
Порески ефекти расхода који се не признају у пореском билансу	6.029	4.980
Порески ефекти прихода који се не признају у пореском билансу	4.495	326
Искоришћени порески кредит који претходно није био признат као одложено пореско средство	(86.460)	(109.448)
Остало	(4.978)	198
Порез на добитак	65.426	108.975
<i>Ефективна пореска стопа</i>	<i>7%</i>	<i>8%</i>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

22. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (НАСТАВАК)

Неискоришћени порески кредити

Преглед неискоришћених пореских кредити и рокови до када могу да буду искоришћени приказани су као што следи:

	у хиљадама РСД кориговано	2018.	2017.
до једне године	63.822	87.078	
од једне до пет година	690.949	688.233	
од пет до десет година	-	130.535	
	754.771	905.846	

23. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

У складу са Законом о порезу на добит члан 61б, са становишта пореских прописа, правна лица која је основао град немају карактер повезаног лица. Међутим, са становишта статутарних извештаја, сходно члану 62. Закона о привредним друштвима, као и параграфима 25. и 26. МРС 24, наведена правна лица и даље имају карактер осталих повезаних лица за која се не врши консолидација, али се врши обелодањивање. С обзиром на параграфе 25. и 26. МРС 24 који не захтевају детаљно обелодањивање свих трансакција уколико је повезаност настала преко државних институција, издвајају се основне чињенице у вези повезаних лица:

- Списак повезаних лица по овом основу чини око 33 предузећа и институција;
- Основне трансакције са осталим повезаним лицима јесу примљене и пружене комуналне услуге, затим примљене производне услуге и услуге осталих друштвених делатности које се врше по истим критеријумима као између неповезаних лица;
- Осим тога, Друштво је дало позајмице следећим лицима: ЈКП „Стан“ Нови Сад, „Апотека“ Нови Сад и ВД „Шајкашка“ д.о.о. Нови Сад.

Кључно руководство Друштва чини директор Друштва. Накнаде плаћене или плативе кључном руководству по основу њиховог рада приказане су у табели која следи:

	у хиљадама РСД	2018.	2017.
Зараде и бонуси	2.033	1.944	
	2.033	1.944	

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

24. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Циљеви управљања финансијским ризицима

Пословање Друштва је изложено различитим финансијским ризицима: тржишном ризику, кредитном ризику и ризику ликвидности. Програм управљања финансијским ризицима Друштва је усмерен на немогућност предвиђања догађаја на финансијским тржиштима и теки минимизирању могућих негативних ефеката на финансијске перформансе Друштва.

Друштво не користи никакве финансијске инструменте заштите од ефеката финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик

Тржишни ризик се односи на ризик да одређене промене тржишних цена, као што су промене курсева страних валута и промена каматних стопа, могу да утичу на висину прихода Друштва или вредност његових финансијских инструмената. Задатак управљања тржишним ризицима јесте да се управља и контролише изложеност тржишним ризицима у оквиру прихватљивих показатеља, уз оптимизацију приноса Друштва.

Девизни ризик

Изложеност Друштва девизном ризику првенствено се односи на остале дугорочне финансијске пласмане, краткорочне финансијске пласмане, потраживања, готовину и готовинске еквиваленте, дугорочне кредите, остале дугорочне обавезе, краткорочне финансијске обавезе и обавезе из пословања деноминиране у страној валути.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза Друштва у страним валутама на дан извештавања је следећа:

	Имовина		у хиљадама РСД	
	2018.	2017.	2018.	2017.
ЕУР	-	-	759.527	905.553
	-	-	759.527	905.553

На основу обелодањене структуре монетарне имовине и обавеза у страним валутама евидентно је да је Друштво пре свега осетљиво на промене девизног курса ЕУР.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

24. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

Тржишни ризик (наставак)

Девизни ризик (наставак)

У следећој табели приказана је осетљивост Друштва на апресијацију и депресијацију РСД за 10% у односу на ЕУР. Стопа осетљивости од 10% представља процену руководства Друштва у погледу могућих промена курса РСД у односу на ЕУР.

	2018.		у хиљадама РСД 2017.	
	+10%	-10%	+10%	-10%
ЕУР	(75.953)	75.953	(90.555)	90.555
	(75.953)	75.953	(90.555)	90.555

Каматни ризик

Друштво је изложено ризику промене каматних стопа на средствима и обавезама код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта и Друштво нема на располагању инструменте којима би ублажило његов утицај.

Структура монетарних средстава и обавеза на дан 31. децембра 2018. и 2017. године са становишта изложености каматном ризику дата је у следећем прегледу:

	у хиљадама РСД 2018.		2017.	
Финансијска средства				
Некаматоносна		2.300.872		2.341.759
Каматоносна (фиксна каматна стопа)		7.168		10.472
	2.308.040		2.352.231	
Финансијске обавезе				
Некаматоносне		1.697.424		1.142.737
Каматоносне (фиксна каматна стопа)		729.759		878.268
	2.427.183		2.021.005	

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2018. године

24. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

Кредитни ризик

Друштво је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Друштву измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак Друштва. Кредитни ризик обухвата дугорочне и краткорочне финансијске пласмане, потраживања и дате гаранције и јемства трећим лицима.

У Републици Србији не постоје специјализоване рејтинг агенције које врше независну класификацију и рангирање привредних друштава. Услед тога, Друштво је принуђено да користи остале јавно доступне финансијске информације (нпр. податке о бонитету које пружа Агенција за привредне регистре) и интерне историјске податке о сарадњи са одређеним пословним партнером у циљу одређивања његовог бонитета. На основу бонитета купца, утврђује се износ његове максималне кредитне изложености, у складу са пословном политиком усвојеном од стране руководства Друштва. Износ максималне кредитне изложености ревидира се најмање једном годишње.

У случају повећања износа доспелих потраживања и сходно томе повећане изложености кредитном ризику, Друштво примењује механизме предвиђене пословном политиком.

Друштво има значајнију концентрацију кредитног ризика, јер се његова потраживања значајним делом односе на повезана правна лица.

Ризик ликвидности

Руководство Друштва управља ризиком ликвидности на начин који му обезбеђује да Друштво у сваком тренутку испуњава све своје обавезе. Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве, праћењем планираних и стварних новчаних токова и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Рочност доспећа финансијских обавеза Друштва дата је у следећој табели:

	до 1 године	од 1 до 2 године	од 2 до 5 година	преко 5 година	у хиљадама РСД Укупно
2018. година					
Дугорочне обавезе	145.952	145.952	437.855	-	729.759
Обавезе из пословања	1.680.844	-	-	-	1.680.844
Остале краткорочне обавезе	16.580	-	-	-	16.580
	1.843.376	145.952	437.855	-	2.427.183
2017. година					
Дугорочне обавезе	146.295	146.295	438.885	146.793	878.268
Обавезе из пословања	1.138.062	-	-	-	1.138.062
Остале краткорочне обавезе	4.675	-	-	-	4.675
	1.289.032	146.295	438.885	146.793	2.021.005

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

24. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)**Ризик ликвидности (наставак)**

Приказани износи засновани су на недисконтованим новчаним токовима на основу најранијег датума на који ће Друштво бити обавезно да такве обавезе намири.

25. УПРАВЉАЊЕ РИЗИКОМ КАПИТАЛА

У поступку управљања капиталним ризиком, руководство Друштва има за циљ очување могућности да послује по принципу сталности пословања, истовремено максимизирајући приносе власницима и другим интересним странама путем оптимизације односа дуга и капитала. Руководство Друштва прегледа структуру капитала на годишњој основи.

Друштво анализира капитал кроз показатељ задужености. Овај показатељ израчунава се као однос нето задужености и укупног капитала. Нето задуженост се обрачунава тако што се укупне финансијске обавезе (краткорочне и дугорочне) умање за готовину и готовинске еквиваленте. Укупан капитал представља збир свих категорија капитала приказаних у билансу стања и нето задужености.

Показатељи задужености на дан 31. децембра 2018. и 2017. године су били следећи:

	у хиљадама РСД кориговано	2018.	2017.
		<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Укупна задуженост		729.759	878.268
Готовина и готовински еквиваленти		<u>87.962</u>	<u>40.069</u>
Нето задуженост		641.797	838.199
Капитал		<u>15.009.981</u>	<u>14.791.982</u>
Укупан капитал		<u>15.651.778</u>	<u>15.630.181</u>
Показатељ задужености		<u>4,10%</u>	<u>5,36%</u>

26. ФЕР ВРЕДНОСТ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНТА

На дан 31. децембра 2018. и 2017. године Друштво није имало финансијских средстава и обавеза која се након почетног признавања вреднују по фер вредности.

Књиговодствене вредности финансијских инструмената обелодањене у билансу стања Друштва по амортизованој вредности приближно су једнаке њиховим фер вредностима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**31. децембар 2018. године****27. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ****Судски спорови**

Процењена вредност судских спорова који се на дан 31. децембра 2018. године воде против Друштва износи 4.211 хиљада РСД (2017. године – 12.545 хиљада РСД). Износи коначних губитака по основу судских спорова могу бити увећани по основу обрачунатих затезних камата до датума окончања спорова, односно до датума коначних исплате по споровима. Руководство сматра да судски спорови који се воде против Друштва неће проузроковати материјално значајне штете по Друштво.

Дата јемства

Потенцијалне обавезе Друштва на дан 31. децембра 2018. године по основу јемства датих осталим повезаним правним лицима износе 300.000 хиљада РСД (2017. године – 300.000 хиљада РСД).

28. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ**Инвестициона улагања**

Инвестициона улагања Друштва се односе на улагања у стална средства уговорена на дан биланса стања. Преглед ових улагања по билансним позицијама дат је у следећој табели:

	у хиљадама РСД	
	2018.	2017.
Некретнине, постројења и опрема	1.743.780	3.856.930
Нематеријална улагања	<u>8.510</u>	<u>11.095</u>
	<u>1.752.290</u>	<u>3.868.025</u>

29. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески прописи Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских прописа од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Услед тога, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата.Период застарелости пореске обавезе је пет година, односно пореске власти имају право да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2018. године

30. УСАГЛАШАВАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

Друштво је извршило усаглашавање својих потраживања и обавеза са стањем на дан 31. октобра 2018. и 2017. године. У поступку усаглашавања са пословним партнерима, нису утврђена материјално значајна неусаглашена потраживања и обавезе.

31. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	2018.	2017.
ЕУР	118,1946	118,4727

Руководилац одсека рачуноводства
Миленковић Јована
Тања Миленковић

Директор
Добросав Арсовић
Добросав Арсовић